

WOJEWODA LUBUSKI

Jerzy Ostrouch

PS-V.431.3.2014.HPie

Gorzów Wlkp., dn. 22 sierpnia 2014 r.

**Pani
Maria Mruk
Kierownik
Miejsko – Gminnego
Ośrodka Pomocy Społecznej
Ul. Rynek 15
67-407 Szlichtyngowa**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2013 r., poz. 1456 ze zm.), w związku z art. 3 ust. 2 i art. 28 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2009 r. Nr 31 poz. 206 ze zm.) i art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2011 r. Nr 185, poz. 1092) pracownicy Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. w dniu 26 czerwca 2014 r. przeprowadzili kontrolę problemową w Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Szlichtyngowej (ul. Rynek 15, 67-407 Szlichtyngowa) w zakresie realizacji wybranych zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych. Kierownikiem jednostki kontrolowanej od 1 października 2009 r. jest Pani Maria Mruk.

Kontrolą zostały objęte zagadnienia z zakresu zasadności przyznawania jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka oraz rzetelności i terminowości sporządzania sprawozdań z wykonywania zadań z zakresu świadczeń rodzinnych za okres od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r.

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolny w składzie:

- Hanna Piekarska - inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej LUW w Gorzowie Wlkp., posiadająca Upoważnienie Wojewody nr 227-1/2014 z dnia 12 czerwca 2014 r. - przewodnicząca zespołu kontrolnego.

- Joanna Kaszewczuk - inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej LUW w Gorzowie Wlkp., posiadająca Upoważnienie Wojewody nr 227-2/2014 z dnia 12 czerwca 2014 r. - członek zespołu kontrolnego.

Przed przystąpieniem do kontroli zespół kontrolny złożył pisemne oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie od udziału w niniejszej kontroli.

O terminie przeprowadzenia kontroli zawiadomiono jednostkę kontrolowaną pismem z dnia 12 czerwca 2014 r. znak sprawy: PS-V.431.3.2014.JKas, za pośrednictwem listu poleconego z potwierdzeniem odbioru.

Jednostka kontrolowana realizuje zadania zlecone na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2013 r. poz. 1456 ze zm.), Zarządzenia Nr 85/2009 Burmistrza Miasta i Gminy w Szlichtyngowej z dnia 1 października 2009 r. w sprawie powołania Kierownika Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szlichtyngowej, Zarządzenia nr 86/2009 Burmistrza Miasta i Gminy w Szlichtyngowej z dnia 1 października 2009 r. w sprawie udzielenia upoważnienia Kierownikowi Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu świadczeń rodzinnych, w tym do wydawania decyzji administracyjnych, Zarządzenia Nr 3/2005 Kierownika Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szlichtyngowej z dnia 10 czerwca 2005 r. w sprawie wprowadzenia w życie Regulaminu Organizacyjnego Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szlichtyngowej oraz statutu Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z dnia 10 czerwca 2005 r.

Z regulaminu organizacyjnego Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szlichtyngowej wynika, iż w skład struktury organizacyjnej Ośrodka wchodzi Stanowisko do spraw realizacji świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego. Zadaniem wynikającym z ustawy o świadczeniach rodzinnych zajmuje się Pani Krystyna Zientek – referent do spraw świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego. Natomiast nadzór nad prawidłową realizacją powyższego zadania sprawuje Pani Maria Mruk – Kierownik Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szlichtyngowej.

W trakcie kontroli wyjaśnień udzielała Pani Kierownik Maria Mruk.

W toku kontroli ustalono, co następuje:

1. Zasadność przyznawania jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka – *oceniono pozytywnie.*

Podczas czynności kontrolnych starano się ustalić, czy kontrolowana jednostka przyznaje zapomogi z należytą starannością i w oparciu o obowiązujące przepisy przyznawania jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka. Oceny dokonano na podstawie mierników odnoszących się do kontrolowanego zagadnienia. Badając dokumentację źródłową próbowano ustalić:

- czy jednostka kontrolowana wydawała decyzje przyznające prawo do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka w oparciu o kompletny wniosek – § 5 ust. 2 rozporządzenia MPiPS z dnia 3 stycznia 2013 r. w sprawie trybu i postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne (Dz. U. z 2013 r., poz. 3)?

Rodzaj miernika: miernik ilościowy

Nazwa miernika: *liczba kompletnych wniosków w stosunku do liczby skontrolowanych decyzji.*

Zgodnie z przyjętymi założeniami dotyczącymi doboru próby na kontrole w 2014 r., kontroli poddano losowo wybraną dokumentację 19 osób, którym w okresie od 1.01.2013 r. do 31.12.2013 r. wypłacono jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka. Ustalono, iż 100 % skontrolowanych decyzji było wydanych w oparciu o kompletny wniosek. Do wniosku dołączone były: kopia aktu urodzenia dziecka, kopia dowodów osobistych osób ubiegających się o świadczenie, zaświadczenia lekarskie o pozostawaniu kobiety pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do dnia porodu, zaświadczenia lub oświadczenia o dochodach – wymagane w przypadku narodzin dziecka po dniu 1 stycznia 2013 r., zaświadczenia bądź oświadczenia o niepobraniu zapomogi w innej gminie w przypadku, gdy rodzice lub opiekunowie dziecka nie byli zameldowani w tej samej gminie. Wszystkie kopie dokumentów niezbędnych do przyznania jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka były uwierzytelnione.

- czy decyzje wydawane były terminowo, zgodnie z art. 35 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks Postępowania Administracyjnego? (t. j. Dz. U. z 2013 r., poz. 267 ze zm.)

Rodzaj miernika: miernik ilościowy

Nazwa miernika: *liczba terminowo wydanych decyzji w stosunku do decyzji skontrolowanych.*

Skontrolowano 19 decyzji przyznających prawo do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka i ustalono, iż wszystkie decyzje wydane były z zachowaniem terminów, o których mowa w art. 35 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks Postępowania Administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 267 ze zm.).

- czy postępowanie prowadzone było zgodnie z rozdziałem 6 ustawy o świadczeniach rodzinnych, rozporządzeniem MPiPS w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne oraz z kodeksem postępowania administracyjnego?

Rodzaj miernika: miernik jakościowy

Nazwa miernika: *Postępowanie zgodne z rozdziałem 6 ustawy o świadczeniach rodzinnych, rozporządzeniem MPiPS w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne oraz KPA.*

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 stycznia 2013 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne (Dz. U. z 2013 r., poz. 3) określony został wzór wniosku o ustalenie prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka. Stwierdzono, iż wszystkie skontrolowane postępowania w sprawie przyznania jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka jednostka kontrolowana wszczyniała zgodnie ze wzorem określonym w załączniku nr 15 ww. rozporządzenia.

W przypadku 5 wniosków dotyczących przyznania jednorazowej zapomogi nie było zaznaczonego sposobu wypłaty świadczenia. Z wyjaśnień dokonanych przez Panią Marię Mruk - Kierownika Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, iż sposób

wypłaty wynika z decyzji i dotyczy wypłat gotówkowych w kasie Ośrodka. Wszystkie skontrolowane wnioski dotyczące wypłaty zapomogi na konto bankowe posiadały zaznaczony sposób wypłaty wraz z nr konta podanym przez wnioskodawcę.

Zgodnie z art. 15 b ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych „jednorazowa zapomoga przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka (...).” Stwierdzono, iż we wszystkich skontrolowanych postępowaniach jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka przyznano osobie do tego uprawnionej.

Zgodnie z art. 26 ustawy o świadczeniach rodzinnych, w którym określona została zasada ustalania terminu wypłaty świadczenia, w toku postępowania kontrolnego stwierdzono, iż prawidłowo wyznaczany był termin wypłaty jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka.

Wydane decyzje były doręczane wnioskodawcy za pośrednictwem listu poleconego z potwierdzeniem odbioru, bądź odbierane osobiście w siedzibie Ośrodka. W przypadku decyzji z dnia 4 marca 2013 r. nr M-GOPS.470.4703.6.2013 przyznającej jednorazową zapomogę Pani (*) z tytułu urodzenia syna (*) oraz decyzji z dnia 17 stycznia 2013 r. nr M-GOPS.470.4703.1.2012-13 przyznającej jednorazową zapomogę Pani (*) z tytułu urodzenia syna (*), brakowało daty na pokwitowaniu odbioru osobistego decyzji.

- czy jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka przyznawana była we właściwej wysokości (art. 15 b ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych)?

Rodzaj miernika: miernik ilościowy

Nazwa miernika: *Liczba właściwie przyznanych świadczeń w stosunku do skontrolowanych decyzji (wysokość świadczenia).*

Zgodnie z art. 15 b ust 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych „Z tytułu urodzenia się żywego dziecka przyznaje się jednorazową zapomogę w wysokości 1.000 zł na jedno dziecko”. Stwierdzono, iż we wszystkich skontrolowanych decyzjach świadczenie zostało przyznane we właściwej wysokości.

- czy jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka przyznawana była osobom spełniającym kryterium dochodowe (art. 15b ust. 2 w/w ustawy)?

(*) – Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6.09.2001 r. o dostępie do informacji publicznej (t. j. Dz. U. z 2014 r., poz. 782 ze zm.)

Rodzaj miernika: miernik ilościowy

Nazwa miernika: ***Liczba wydanych decyzji dla osób spełniających kryterium dochodowe.***

Zgodnie z art. 15 b ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych „Jednorazowa zapomoga przysługuje (...), jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 1.922,00 zł (...)”. Prawo do ww. świadczenia jest uzależnione od kryterium dochodowego od 1 stycznia 2013 r., czyli z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 12 października 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1255). Nowe przepisy dotyczące jednorazowej zapomogi obowiązują na dzieci urodzone lub objęte opieką prawną, opieką faktyczną albo dziecka przysposobionego od 1 stycznia 2013 r., natomiast przed tą datą zapomogę przyznawano bez kryterium dochodowego. Na złożenie wniosku o zapomogę jest 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka, objęcia dziecka opieką bądź przysposobieniem, w związku z tym, do 2 skontrolowanych decyzji zastosowanie miały przepisy obowiązujące przed 1 stycznia 2013 r. – bez kryterium dochodowego, natomiast w przypadku 17 decyzji przepisy obowiązujące po tym terminie. W toku postępowania kontrolnego, w przypadku decyzji wymagających uwzględnienia kryterium dochodowego, 100 % skontrolowanych dokumentacji spełniało kryterium dochodowe.

- czy organ właściwy wydał upoważnienie do prowadzenia postępowań w sprawie świadczeń rodzinnych (art. 20 w/w ustawy)?

Rodzaj miernika: miernik jakościowy

Nazwa miernika: ***Posiadanie stosownego upoważnienia przez osobę prowadzącą postępowania w sprawie świadczeń rodzinnych.***

W trakcie kontroli ustalono, iż pracownicy merytoryczni zajmujący się realizacją zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych, w tym przyjmowaniem i weryfikacją wniosków o jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka, posiadają w swoim zakresie czynności realizację powyższych zadań. Decyzje podpisywane są przez Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szlichtyngowej, który posiada stosowne upoważnienie do prowadzenia postępowania w sprawach świadczeń rodzinnych i do wydawania w imieniu Burmistrza Szlichtyngowej decyzji administracyjnych.

2. Rzetelność i terminowość sporządzania sprawozdań z wykonywania zadań z zakresu świadczeń rodzinnych za okres – I–IV kwartał 2013r. – oceniono pozytywnie z uchybieniami.

- czy jednostka kontrolowana terminowo i rzetelnie zgodnie ze stanem faktycznym sporządzała sprawozdania z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o świadczeniach rodzinnych (art. 33 ust. 2c w/w ustawy, §2 ust. 1 rozporządzenia MPiPS z dnia 9 kwietnia 2013 r. w sprawie sprawozdań rzeczowo-finansowych z wykonywania zadań z zakresu świadczeń rodzinnych) ?

Rodzaj miernika: miernik jakościowy

Nazwa miernika: *Rzetelne i terminowe sporządzanie sprawozdań w okresie objętym kontrolą w stosunku do terminów obowiązujących jednostkę kontrolowaną w zakresie sprawozdawczości.*

W toku kontroli ustalono, na podstawie dat przekazanych sprawozdań do Centralnej Aplikacji Statystycznej, iż sprawozdania rzeczowo – finansowe z wykonania zadań z zakresu świadczeń rodzinnych zawierające dane rzeczowe o realizacji ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych oraz informacje o wypłaconych świadczeniach rodzinnych i kosztach ich obsługi, składkach na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego oraz składkach na ubezpieczenia zdrowotne za I – IV kwartał 2013 r. przekazano w następujących terminach:

- I kwartał 2013 r. – 29.04.2013 r.
- II kwartał 2013 r. – 11.07.2013 r.
- III kwartał 2013 r. – 14.10.2013 r.
- IV kwartał 2013 r. – 14.01.2014 r.

W związku z tym, iż gmina składa wojewodzie ww. sprawozdanie w terminie do 15. dnia miesiąca następującego po upływie każdego kwartału, ustalono, iż został przekroczony termin przekazania sprawozdania za I kwartał 2013 r. Sprawozdania za okres II – VI kwartał 2013 r. zostały przekazane z zachowaniem terminu.

Z analizy sprawozdań rzeczowo – finansowych wynika, iż w okresie od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r. jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka wypłacono 47 osobom na łączną kwotę 47.000 zł. Ze sprawozdania za IV kwartał 2013 r. wynika,

iż w miesiącu grudniu świadczenie wypłacono 9 osobom w łącznej kwocie 9.000 zł. Fakt ten potwierdza lista wypłat za miesiąc grudzień 2013 r.

Za kryteria oceny posłużyły:

- legalność – w toku kontroli stwierdzono naruszenie przepisów prawa w zakresie: art. 33 ust. 2c ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2013 r., poz. 1456 ze zm.), §2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie sprawozdań rzeczowo-finansowych z wykonywania zadań z zakresu świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2013 r., poz. 441);
- rzetelność – na podstawie skontrolowanej dokumentacji w zakresie przyznawania jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka wskazać należy, iż zadania nałożone przez ustawodawcę realizowane są w sposób nie budzący zastrzeżeń. Sprawozdania z zakresu świadczeń rodzinnych sporządzane są rzetelnie. Natomiast w zakresie terminowości przekazywania sprawozdań stwierdzono w I kwartale 2013 r. przekroczenie terminu. Sprawozdania za II - IV kwartał 2013 r. przekazane zostały z zachowaniem terminu.

W toku kontroli stwierdzono następujące uchybienia:

W zakresie zasadności przyznawania jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka:

- w przypadku decyzji z dnia 4 marca 2013 r. nr M-GOPS.470.4703.6.2013 przyznającej jednorazową zapomogę Pani (*) z tytułu urodzenia syna (*) oraz decyzji z dnia 17 stycznia 2013 r. nr M-GOPS 470.4703.1.2012-13 przyznającej jednorazową zapomogę Pani (*) z tytułu urodzenia syna (*), brakowało daty na pokwitowaniu odbioru osobistego decyzji.

W zakresie rzetelności i terminowości sporządzania sprawozdań z wykonywania zadań z zakresu świadczeń rodzinnych:

(*) – Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6.09.2001 r. o dostępie do informacji publicznej (t. j. Dz. U. z 2014 r., poz. 782 ze zm.)

- w przypadku sprawozdania za I kwartał 2013 r. stwierdzono przekroczenie terminu przekazania sprawozdania rzeczowo-finansowego z wykonania zadań z zakresu świadczeń rodzinnych.

Na tym kontrolę zakończono.

Dokonano wpisu do znajdującej się w Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Szlichtyngowej książki kontroli pod pozycją Nr 2.

Osobą odpowiedzialną za powstanie opisanych uchybień jest Kierownik Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szlichtyngowej Pani Maria Mruk, która sprawuje nadzór nad prawidłową realizacją zadań zleconych wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Z uwagi na stwierdzone uchybienia zalecam:

- w przypadku odbioru osobistego decyzji, przy pokwitowaniu umieszczać datę odbioru decyzji,
- przestrzegać terminy przekazywania sprawozdań z wykonywania zadań z zakresu świadczeń rodzinnych.

POUCZENIE

Na podstawie art. 46 ust 3 pkt 3 i 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. 2011 Nr 185 poz. 1092) oczekuję w terminie 30 dni liczonym od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń, a także o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia tych działań. Od niniejszego wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

WOJEWODA LUBUSKI

Jerzy Ostrouch